

Tiende Møde.

Torsdagen den 16de Oktober Kl. 1.

Sekretæren, S. Steffensen, oplæste Protokollen for forrige Møde, som derefter blev underkrevet.

Formanden (Krabbe): Til Omdeling blandt Thingets Medlemmer er modtaget fra Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet en Kopi af den i et Lovforslag foreslaaede Tilbygning til Charlottenborg.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Finantslov for Finantsaaret fra 1ste April 1880 til 31te Marts 1881.

Formanden (Krabbe): I det jeg gjenoptager Forhandlingen, kan jeg ikke undlade at gjøre den Bemærkning, at de to Foredrag, der hidtil ere holdte, hvorvel de havde Statens Indtægtskilder til Hovedsynspunkt og saaledes havde Tilknøytning til Lovforslaget, dog havde hentet deres almindelige Betragtninger noget fjernere fra det foreliggende Forslag, end det ved Fortsettelsen af Forhandlingen kunde anses ønskeligt, og jeg skulde derfor henstille til ærede Medlemmer, om de i deres Betragtninger maatte finde Anledning til at begrænse de ikke i direkte Forbindelse med Lovforslaget staaende Betragtninger noget mere.

Th. Nielsen: Finantslovens Behandling vil altid i det politiske Liv være en forholdsvis betydelig Begivenhed. Det er ikke uden Grund, at de, som jeg vil kalde Grundlovens Fædre, i sin Tid kæmpede ogsaa i Stænderne for Bevillingsmyndigheden. Man havde naturligvis lagt Mærke til, at den engelske Grundlov, den engelske Forfatning saa at sige i det Hele var vøjet ud af det, man i Norrhed kan betegne med Navnet Bevillingsmyndighed. Man ser derfor ogsaa, at fra Fyrterne, indtil vi fik den frie Forfatning, var det, man androg om, det, man petitionerede om, det, man talte om i Stænderne, dette, at man skulde have Bevillingsmyndighed,

og denne Tanke har ogsaa fundet sit Udtryk i de bekjendte Grundlovsparagrafer, de nuværende §§ 48 og 49. Det er ogsaa en bekjendt Sag, at i de første Aar, efter at vi havde faaet den frie Forfatning, har man i Hele taget med meget stor Omhyggelighed drøftet Finantsloven, og man gjorde sig Flid for i Sædvane at udforme det Samme her hjemme hos os, som vistnok ogsaa har fundet Sted i andre Lande, og jeg tør vel nok sige, at navnlig under Monrad, Eschering, Kayser og Jleres Medvirkning naaede man efterhaanden Gjennemførelsen af det Synspunkt, som var det tilgrundliggende for de Paragrafer i Grundloven, jeg nævnte, at Finantsloven egentlig skal beherske alle andre Love, og at der gjennem den tillige skal udøves en Indflydelse paa Administrationen. Det er egentlig gjennem Finantsloven og dens Behandling, at det parlamentariske Princip skal komme til sin Gyltighed. Det var sikkert nok med disse Forudsætninger, at Finantsloven blev behandlet i Aarene 1850—66. Det er bekjendt, med hvilken Omhyggelighed de af mig nævnte Mænd og Ordførere og Formænd for Finantsudvalgene varetoge denne deres Gjerning, og det er ogsaa noksom bekjendt, med hvilken Iver Aristokratiet, saasnart det paany begyndte at komme til Kræfter efter 1850, fastede sig imod den Grundætning, at Finantsloven skulde beherske alle andre Love, og at gjennem den skulde der føres Tilsyn med Administrationen, fastede sig over disse Sætninger og over den Sædvane, om jeg saa maa udtrykke mig. Det er jo blandt Andet bekjendt nok af de forskjellige Rigsraadsforfatninger, som vi have haft, thi de gif alle mere eller mindre ud paa at beståre Bevillingsmyndigheden og at lægge et Normalbudget til Grund. At gjøre Finantsloven til det mindst Mulige maatte være Aristokratiets Bestræbelse, ligesom det maatte være Folkpartiets Opgave at gjøre den til det mest Mulige, for at det derigjennem kunde udøve Indflydelse paa Administrationens og Regjeringens Ledelse. Man vil derfor ogsaa se, at i 1866 erklærede en af Aristokratiets bedste Ordførere udtryffeligt, at, naar Finantsloven ikke kunde blive delt imellem de to Thing — mellem Folkethinget og Landstinget —, saa maatte man for ham lave Grundloven saaledes, som man vilde, thi, naar Folkethinget beholdt sin Førstefødselsret med Hensyn til Behandlingen af finansielle Sager, vilde hele Grundlovsforandringen ikke have